

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна
НАПН України
Науковий університет імені Етвеша Лоранда
(м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельціх (Польща)
ВСП «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж МДУ»

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Збірник тез доповідей
за матеріалами VI Міжнародної науково-практичної
конференції 27-28 жовтня 2022 року

Україна, Мукачево
27-28 жовтня 2022 р.

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(Протокол № 9 від 21 листопада 2022 р.)

Рецензенти:

Хомич Лідія Олексіївна – доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

Стахів Марія Олексіївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти, Львівський національний університет ім. Івана Франка (м. Львів).

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції, 27-28 жовтня 2022 р., Мукачєво / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачєво: Вид-во МДУ, 2022. – 402 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників VI Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку загальноосвітньої та вищої школи, освіти дорослих та професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія:

Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В. В. – д.е.н., професор, Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., доцент; Горват М.В. – к.пед.н., доцент, Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент, Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

<i>МАРУЩИНЕЦЬ Д.М., ЛІБА О.М. РОЗВИТОК КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ІЗ ВПРОВАДЖЕННЯ STEM-ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОЦЕС НАВЧАННЯ</i>	219
<i>МАТЮЩЕНКО В.В. ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ</i>	222
<i>МЕДВІДЬ А.В., КАС'ЯНЕНКО О.М. СОЦІАЛІЗАЦІЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ</i>	224
<i>МЕДВІДЬ М.М., КТІТОРОВ М.О., КРИВОРУЧКО В.О. ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРЕЛІКУ ВІЙСЬКОВО-ПРОФЕСІЙНИХ ТА ВІЙСЬКОВО-СПЕЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТЬОГО ОФІЦЕРА НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....</i>	226
<i>МІШКУЛИНЕЦЬ О.О. ВПРОВАДЖЕННЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ У ЗМІСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....</i>	229
<i>МОЛНАР Т.І. ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ЗДОБУВАЧА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ МІЖКУЛЬТУРНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА</i>	231
<i>МОНАСТІРСЬКА О.В. ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ – НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ЯКІСНОЇ ОСВІТИ.....</i>	233
<i>МОЧАН Т.М. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ</i>	236
<i>НЕДОСЕКА І.Р., ЛІБА О.М. ВЧИТЕЛЬ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ТА БАТЬКИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ</i>	239
<i>НЕМЕШ Н.В., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. МОТИВАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УЧНІВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ</i>	241
<i>НИЧКАЛО С. А. ДО ПИТАННЯ ПРО ПРІОРИТЕТНІСТЬ ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ В МИСТЕЦЬКІЙ ПЕДАГОГІЦІ.....</i>	243
<i>НОС Л.С., ШКУМБАТЮК О.Б. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ДІАЛОГІЧНОГО ІНШОМОВНОГО МОВЛЕННЯ ЗДОБУВАЧА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ.....</i>	245
<i>ОГІЄНКО О.І. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ У СВІТОВИЙ ОСВІТНИЙ ПРОСТІР</i>	249
<i>ПАВКО А.І. ВИЩА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ПРИНЦИПИ, КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ, ЗОВНІШНІ ВИКЛИКИ</i>	251
<i>ПАВЛИК М.А. РОЛЬ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ</i>	256
<i>ПАЗЮРА Н.В. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В СХІДНО-АЗІЙСЬКИХ КРАЇНАХ</i>	258
<i>ПАЩЕНКО І. М. АРТ-ТЕРАПІЯ В ІНКЛЮЗИВНІЙ МИСТЕЦЬКІЙ ОСВІТІ.....</i>	261

3. Яценко Т.О. Читацька компетентність учнів як ключове поняття сучасної шкільної освіти. URL: <http://surl.li/dpjfo> (дата звернення: 1.11.2022).
4. Читацька компетенція як різновид загальної компетенції учнів. *Наука і освіта*. 2005. № 3-4. С. 66-68.

**МЕДВІДЬ А.В.,
КАС'ЯНЕНКО О.М.**

Мукачівський державний університет, Україна

СОЦІАЛІЗАЦІЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Для успішної життєдіяльності в суспільстві потрібно розглядати успішний процес входження індивіда в нього, що й є поняттям соціалізації. У сучасній педагогіці поняття соціалізації є найширшим серед тих, що характеризують процес формування особистості, оскільки воно передбачає не тільки свідоме засвоєння готових понять про довкілля та способи соціального життя, а, насамперед, створення власних ціннісних орієнтацій.

Соціалізація – це один з важливих чинників повноцінного розвитку особистості та її ефективного функціонування в соціумі. Відповідно до найпоширенішого визначення, соціалізація (від лат. *socialis* – суспільний) розглядається як активне засвоєння особистістю соціального досвіду, соціальних ролей, норм, цінностей. Зміст соціалізації полягає в індивідуальності, адже кожна особистість є унікальною і неповторною. В соціалізації не може існувати, та й не існує однакових процесів. Кожна дитина індивідуально засвоює певні знання, вміння і навички, кожна дитина проходить свій процес становлення як особистість.

Проблема соціалізації дітей з особливими потребами не дарма постає надзвичайно гостро. Річ не лише в тому, що дітям необхідний комфорт у соціальному середовищі, вони також повинні віднайти своє місце в ньому, щоб мати можливість не тільки повністю розкрити власні можливості, а й бути корисними. Питання соціалізації розглядається з самого раннього дитинства і поступово вводить дітей з обмеженнями в широкий соціум, в якому вони повинні навчитися жити і виживати [1].

В нашому суспільстві відбуваються постійні нестабільні економічні, соціальні, політичні зміни. Вони ускладнюють процес соціалі-

зації дітей. Ці труднощі тісно пов'язані з рядом різних проблем. Найчастіше особлива дитина викликає в оточуючих почуття жалю. Це заважає дитині з особливими освітніми потребами бути активною, і тоді вона спілкується лише з такими, як сама. Інколи життя таких дітей можна прирівняти до життя кімнатних рослин, і вони виявляються повністю не підготовленими до того, щоб жити в соціумі.

Соціалізація особливих дітей в інклюзивному середовищі зумовлена необхідністю розв'язання низки суперечностей, які склались в суспільстві. Найважливішим завданням сьогодення в педагогіці розглядається завдання повної реалізації прав на якісну освіту дітей з особливими освітніми потребами. Це основна умова їх ефективної соціалізації, яка забезпечить особливим дітям активну повноцінну участь в житті суспільства та успішну самореалізацію і соціальну діяльність. Підготувати потрібно й суспільну думку про те, що ця дитина така ж, як і здорова – ось це важливе завдання, й воно лягає на плечі всіх педагогів школи. Адже саме вчитель у першу чергу дбає про побудову гармонійних стосунків у дитячому колективі та тренує відповідні соціальні навички дитини. Спільна допомога, підтримка батьків та школи формує в дитячому колективі правильне, позитивне, толерантне відношення і розуміння того, що в особливих дітей свій певний спосіб життя, що такі діти є рівноправними в будь-якому колективі і суспільстві. Особлива дитина має почувати себе комфортно в класному колективі. Тут відбувається її індивідуальне зростання, тут вона виховується. А мудрий педагог, звичайно ж, не зупиниться лише на використанні примітивних форм роботи, а весь час буде в творчому пошуку ефективних педагогічних методів. Вирішити ці питання допомагають постійні спостереження за особливостями психофізичного розвитку дитини з особливими освітніми потребами [2].

Саме заклади з інклюзивною формою навчання є основною силою для розвитку та подолання нагальної проблеми. Адже вони спрямовані на забезпечення потрібної освіти, змістовне проведення дозвілля, надають можливості для саморозвитку і самореалізації, виховують у кожній особистості відчуття власної необхідності та значимості. Жодна дитина з особливими освітніми потребами не повинна бути відокремленою від соціуму.

Можна виділити 5 основних чинників успішної соціалізації дитини з ООП в умовах інклюзивної освіти:

- толерантне ставлення (сприяє зростанню самоповаги, впевненості у власних можливостях);
- доброзичлива атмосфера (взаємодія з іншими дітьми, наслідування їх соціального досвіду);

- індивідуальний підхід (сприяє врахуванню особистого потенціалу дитини);
- співпраця з корекційними педагогами (ефективність навчання та виховання);
- спільна діяльність (налагодження ефективної співпраці) [3].

Таким чином наголосимо, що соціалізація дитини з особливими освітніми потребами відбувається у процесі взаємодії з однолітками, педагогами, батьками тільки в умовах, коли між членами колективу складаються здорові міжособистісні відносини. Враховуючи те, що головне завдання освіти – підготовка гармонійно розвиненої особистості, яка готова до життя в сучасному суспільстві, адаптована до реалій сьогодення, за умов правильно-організованої інноваційної навчально-виховної роботи в даному аспекті інклюзивний простір вирішує ці завдання в повній мірі.

Список використаних джерел

1. Діти з особливими потребами в загальноосвітньому просторі: початкова ланка /за ред. В. І. Бондаря, В. В. Засенка. Київ, 2004. 152 с.
2. Тарабасова Л. Г. Соціалізація дітей з особливими потребами. Теоретико-методологічне дослідження / Л. Г. Тарабасова // *Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови*. 2015. Вип. 9. С. 132-139.
3. Чайковський М. Є. Інклюзивний освітній простір як середовище соціально-педагогічної роботи з молоддю з інвалідністю. Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна». 2017. № 13. С. 76-80.

**МЕДВІДЬ М.М.,
КІТІТОРОВ М.О.,
КРИВОРУЧКО В.О.**

Київський інститут Національної гвардії України, Україна

ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРЕЛІКУ ВІЙСЬКОВО-ПРОФЕСІЙНИХ ТА ВІЙСЬКОВО-СПЕЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО ОФІЦЕРА НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

У проєкті Концепції трансформації системи військової освіти від 2022 року визначено, що «Ступінь вищої освіти бакалавра та тактичний рівень військової освіти здобувається на основі повної

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>